

Studielederrapport

Kultur- og Sprogødestudier
September 2010

Kirsten Hvenegård-Lassen

1. Fagets status

Kultur- og Sprogødestudier blev oprettet i 2000 og kan dermed fejre uddannelsens 10-års fødselsdag dette efterår. Udviklingen i såvel studenter- som lærerbestand skal naturligvis ses i lyset af, at uddannelsen er forholdsvis ny. Kandidatuddannelsen blev akkrediteret i pilotfasen i 2008 og BA-uddannelsen i 2009.

Studentergrundlag

Som det fremgår af Tabel 1 har antallet af nyoptagne studerende på BA-uddannelsen været støt stigende i 10-året, dog med en nedgang i 2004-05 og en efterfølgende voldsom stigning i 2007, som i al fald for nedgangen er et generelt træk for de humanistiske fag, og hænger sammen med en stigning i arbejdsløsheden og medfølgende dystre fremtidsprognoser på dette tidspunkt. For Kandidatuddannelsens vedkommende er tallene mere fluktuerende, men dog med en generelt stigende tendens hen over perioden.

Tabel 1: nyoptagne studerende 2000-2010

År	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010*
B	46	61	57	51	35	44	63	134	95	97	114
K	37	58	110	110	88	70	86	95	134	113	77
G/I	1	18	38	21	15	35	22	18	26	37	9
ialt	84	137	205	199	138	149	171	247	255	247	200

B=Bachelor; K=Kandidat; G/I=Gæst + indslusning

IS='Internationale studerende', dvs. studerende med andet statsborgerskab end dansk

* Tallene for 2010 er foreløbige

Opgørelsesperiode = 1/10 – 30/9

I Tabel 2 angives udviklingen i det totale antal af studerende indskrevet på faget i perioden. Ikke overraskende er der også her tale om en stigende tendens i perioden som helhed.

Fra 2005 blev både BA- og KA-uddannelsen også udbudt på engelsk. Der er ikke tal til rådighed for hvordan de studerende fordeler sig på de engelsk- hhv. de dansksprogede uddannelser. Et overblik over antallet af internationale studerende kan fås gennem et udtræk fra STADS på antallet af ikke-danske statsborgere, som har været indskrevet på faget. Det er dog ikke nogen præcis angivelse. For det første fordi en del af de studerende, som følger den dansk-sprogede uddannelse, kan have et andet statsborgerskab end dansk, og for det andet fordi danske statsborgere også følger den engelsk-sprogede uddannelse. En del af de studerende med ikke-dansk statsborgerskab er dog enten internationale gæstestuderende eller direkte optagne (med eller uden indslusning) på kandidatuddannelsen. Tallene fremgår nedenfor i Tabel 2 og viser – ikke overraskende - en stigning

i antallet af ikke-danske statsborgere fra indførelsen af de engelsksprogede versioner af uddannelserne. Eftersom tallene for 2010 er foreløbige skal faldet her tages med et gran salt. De ikke danske statsborgere fordeler sig på 50 statsborgerskaber. Spredningen er så stor, at det er vanskeligt at udpege tendenser. Tyskland er topscorer med 27 studerende, med USA på andenpladsen med 24 studerende, hvoraf de 12 (2008) hænger sammen med et samlet hold på 12 studerende fra University of Washington, som tilbragte et udvekslingssemester på faget.

I perioden fra 2005 til 2010 er både Bachelor- og Kandidatuddannelsen blevet udbudt på dansk og engelsk i hvert semester. Dette er af ressourcemæssige årsager ændret fra E 2010, således at Bacheloruddannelsen nu udbydes på engelsk i efterårssemestret og på dansk i forårssemestret, mens Kandidatuddannelsens første modul udbydes på dansk i efterårssemestret og på engelsk i forårssemestret. Mod forventning har dette ikke betydet, at der er startet færre studerende på Bachelormodulet i E 2010.

Tabel 2: Antal indskrevne studerende 200-2010

År	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010*
B	46	72	58	44	35	52	58	143	115	105	159
K	37	83	180	266	297	280	278	271	318	318	297
G/I	1	12	31	18	10	14	17	7	22	12	6
I alt	84	167	269	328	342	346	353	421	455	435	462
Her-af IS	2	8	12	11	7	23	33	39	49	50	33

B=Bachelor; K=Kandidat; G/I=Gæst + indslusning

IS=internationale studerende; dvs studerende med andet statsborgerskab end dansk.

* Tallene for 2010 er foreløbige

Opgørelsesperiode = 1/10 – 30/9

Færdige bachelorer og kandidater samt frafald og gennemførelsestid

I opgørelsesperioden har i alt 592 studerende færdiggjort Bacheloruddannelsen med Kultur- og Sprogødestudier som det ene af deres fag, mens 411 har erhvervet en kandidatgrad.

Det fremgår af Tabel 3 og 4, at frafaldet (med fluktuationer) er lavt på Bacheloruddannelsen og noget højere på kandidatuddannelsen. En høj procentdel af de studerende gennemfører deres BA-uddannelse på normeret tid, hvorimod de studerende på Kandidatuddannelsen er længere om at komme i mål. Tabel 3 afspejler formentlig virkeligheden på BA-modulet forholdsvis præcis, mens tallene i Tabel 4 er upræcise. Udgangspunktet for opgørelsen af en årgangs størrelse er således alle de studerende, som har tilmeldt sig kandidatuddannelsen, og tallet er ikke korigeret for a) studerende, som aldrig dukker op på faget (fordi de undervejs beslutter sig for at skifte til et andet

kandidatfag) og b) studerende, som af den ene eller den anden grund ikke fornyr deres årskort, men genindskrives senere. Der er derfor i Tabel 4 hverken anført procenttal for frafald eller gennemførsel på normeret tid. En mere præcis angivelse af frafald og gennemførselstider må afvente den frafaldsanalyse, som er undervejs på RUC.

Tabel 3: Bacheloruddannelsen

	Optag *	Norm tid	%	+1 år	+2-3 år	Afsluttede	Afbrudt	%	Aktive	Bac. **
1999/2000	46	29	63	15	1	45	1	2,2	0	
2000/2001	65	53	81,5	7	2	62	3	4,6	0	35
2001/2002	62	56	90,3	2	2	60	2	3,2	0	67
2002/2003	58	48	82,8	5	1	54	4	6,9	0	62
2003/2004	49	36	73,5	6	0	42	7	14,3	0	61
2004/2005	50	37	74	6	1	44	6	12	0	29
2005/2006	75	49	65,3	11	7	67	8	10,7	0	54
2006/2007	142	118	83	14	3	135	6	4,2	1	44
2007/2008	99	87	87,9	2		89	6	6	4	112
2008/2009	101	55		1		56	1		44	103
2009/2010										25

Tabel 4: Kandidatuddannelsen

	Optag *	Norm tid	+1 år	+2-3 år	Afsluttede	Afbrudt	Aktive	Kand. **
1999/2000	39	6	8	10	24	15	0	
2000/2001	59	8	17	22	47	13	0	3
2001/2002	110	17	26	38	81	28	1	1
2002/2003	110	20	32	34	86	23	2	6
2003/2004	90	16	24	25	65	17	8	22
2004/2005	71	12	14	16	42	25	4	62
2005/2006	87	24	30	2	56	21	12	71
2006/2007	98	27	13	5	45	26	28	75
2007/2008	135	21	1		22	21	92	63
2008/2009	115	10			10	8	97	64
2009/2010								44

Fejlsum ej medtaget

* Tallene svarer ikke i alle tilfælde til Tabel 2. Årsagen er 'teknisk'.

** Antallet af kandidater/Bachelorere følger ikke årgangen som resten af tabellen

Evaluering

Evalueringspraksis

Evalueringen på KoS er kvalitativ og der er tre evalueringstyper:

- 1) evaluering af semesterstart (introduktionsperioden)
- 2) evaluering af kurserne
- 3) en samlet semesterevaluering, som falder i slutningen af semestret

Alle tre evalueringstyper er skriftlige. 1) og 3) distribueres i form af spørgeskemaer via fagets studentermailingliste og svarprocenten er som hovedregel ikke imponerende. Kursusevaluering foretages i forbindelse med kurserne, og her er tilbagemeldingerne derfor også mere fyldige. Kurser, der kan bestå gennem aktiv tilstedeværelse, evalueres gennem de studerendes skriftlige besvarelse af et fagligt spørgsmål ved afslutningen af hver kursusgang. Den fortrykte formular indeholder også et felt med kommentarer til underviseren, som derved får løbende feed-back på hvordan undervisningen forløber. Alle kurser evalueres desuden samlet den sidste kursusgang. Fra og med E 2010 skriver kursusholderen endvidere en vurdering af undervisningsforløbet. Projektprocessen evalueres mellem de studerende og deres vejleder, men tages desuden også op på lærermøder 2-3 gange i semestret. Endelig diskuteres uddannelsen, undervisningen, miljøet og faget på det årlige faglige seminar på Søminen, hvor studienævnets studenterrepræsentanter også deltager.

Studievejlederen samler og sammenfatter alle skriftlige evalueringer (1-3) ved afslutningen af semestret, hvorefter studienævnet på denne baggrund beslutter om der er grund til at foretage ændringer i kursusstruktur, - indhold og -prioritering, introduktionsforløb, håndtering af vejledning osv.

Evalueringsresultater

Det generelle billede i de studerendes evalueringer er, at de er tilfredse med kurser og andre aktiviteter på faget, naturligvis med undtagelser. Studienævnet følger de aktiviteter, som giver anledning til blandede kommentarer særligt nøje, det samme gælder nye aktiviteter og kurser. Nedenfor nævnes nogle af de spørgsmål, som har været særligt genstand for opfølgning de seneste år. Se i øvrigt også punktet *Opfølgning på evaluering* nedenfor, hvor vores nuværende 'opmærksomhedspunkter' nævnes.

K2-modulet har, som følge af ikrafttræden af ny studieordning E 2008, undergået en del ændringer, blandt andet er der oprettet et nyt formidlingskursus, som er obligatorisk for studerende, der enten skriver projekt eller integreret speciale på K2-modulet. Kurset er generelt blevet evalueret positivt af de studerende, som finder, at det har knyttet teoretisk og praktisk viden sammen på frugtbare måder. Og desuden at de igennem mødet med eksterne oplægsholdere, hvoraf flere er uddannet fra faget, har fået en bedre fornemmelse af hvor og hvordan deres viden kan anvendes efter studiet.

Kurset er imidlertid også blevet justeret flere gange undervejs for at styrke fokus, og ikke mindst for at løse det problem omkring forholdet mellem den engelsksprogede og den dansksprogede uddannelse, som er blevet ganske tydeligt. Mens den øvrige del af både Bacheloruddannelsen og Kandidatuddannelsen ikke giver anledning til de store problemer i oversættelsen mellem engelsk og dansk, så er et formidlingskursus i sagens natur ganske afhængigt af hvem, der skal formidles til, og hvilket sprog der formidles på. Dette peger mod, at et dansk og et internationalt formidlingskursus vil være helt forskellige. Samtidig er der ganske få internationale studerende af gangen på K2-modulet, hvilket betyder, at der opstår et ressourceproblem, især da formidlingskurset er forholdsvist dyrt i kraft af brugen af eksterne oplægsholdere. I hele 2009 kørte kurset som udgangspunkt på engelsk, hvilket vanskeliggjorde tekstnært og øvelsesorienteret arbejde noget. I foråret 2010 blev dette problem søgt løst gennem, at nogle kursusgange var fælles for alle studerende (og på engelsk), mens andre kursusgange på grund af kontekst foregik på dansk. Der opstod undervejs hos de internationale studerende nogen frustration over, at de følte de gik glip af væsentlige dele af kurset, ligesom de dansktalende studerende opfattede, at der foregik en eksklusion af de engelsktalende studerende. Kurset er derfor justeret endnu engang i E 2010, hvor vi nu forsøger at kompensere de internationale studerende med særligt tilrettelagte kursusgange til erstatning for den del af kurset, som foregår på dansk.

I forlængelse af ovenstående er forholdet mellem dansk og engelsk og mellem de danske og de internationale studerende generelt noget, som dels dukker op i evalueringerne, og som vi også forsøger løbende at 'skrue på' gennem forskellige tiltag. Vi arbejder på at skabe et fælles og inkluderende studie- og arbejdsmiljø. Dette betyder blandt andet, at både studerende og ansatte i meget vidt omfang kommunikerer på et sprog, som ikke er deres modersmål. På VIP-siden benytter vi os derfor også af RUCs muligheder for efteruddannelse i engelsk sprog, og der klages meget sjældent over undervisernes sprogkompetencer. Vi opfordrer generelt de danske studerende til at kaste sig ud i at skrive projekter på engelsk sammen med de internationale studerende, men må samtidig erkende, at vores muligheder for at give den støtte, der kunne være ønskelig, når man skriver på et fremmedsprog, er begrænset. I E 2010 har vi sammen med LICS søsat et forsøg med oprettelse af en international klynge, som dels er rettet mod faglig sparring, men dels også tilbyder sproglig støtte.

Alle aktiviteter på faget foregår enten på engelsk alene eller deles op i en dansksproget og en engelsksproget udgave. Gruppedannelsen foregår for eksempel som udgangspunkt på engelsk, også selvom de dansktalende studerende naturligvis har mulighed for at skrive deres projekter på dansk. De studerende er i meget stort omfang rigtig gode til at være opmærksomme på de eksklusionsmekanismer, der kan opstå, når en majoritet af dansktalende interagerer med en minoritet af ikke-dansktalende studerende. Men der opstår også problemer og misforståelser undervejs, hvor de internationale studerende kommer til at føle sig isolerede og i værste fald direkte diskriminerede. Vi valgte i F 2010 at ansætte en dansktalende international studerende som

studievejleder og følger i øvrigt løbende op på de internationale studerendes generelle trivsel, blandt andet holder vi midtvejs i semestret et opsamlingsmøde særligt for denne gruppe studerende.

Tilbagemeldinger udefra

Der henvises generelt til akkrediteringsrapporterne af KA-uddannelsen (2008) og BA-uddannelsen (2009).

Der har ikke i den mellemliggende periode været formelle kontakter mellem os og aftagerpanelet og heller ingen systematisk dialog med dimitender. Vi har løbende kontakt med en del af vore gamle studerende. Specialeklyngen (og formidlingskurset, som nævnt oven for) benytter sig for eksempel af gamle studerende som oplægsholdere.

Dialogen med censorerne sikres dels gennem deres skriftlige besvarelse af evalueringsblanketter i forbindelse med afholdelse af projekteksamen, og dels gennem det årlige møde mellem censorkorpset og undervisere på de tre fag, som ligger under korpset (Minoritetsstudier og Komparative Kulturstudier v. KU samt Kultur- og Sprogødestudier). Censorkorpset blev nybeskikket i foråret 2010 og sekretariatsfunktionen overgik ved samme lejlighed til KU efter at have været her på RUC i den foregående periode. Det første møde i det nye korpset forventes afholdt i løbet af E 2010.

Den gennemgående kommentar fra censorerne ved de seneste projekteksaminer er, at de ønsker sig gruppeeksamen genindført, men derudover har der ikke været bemærkninger angående niveauet blandt de studerende eller eksamensproceduren.

Indtil nedlæggelsen af den centrale praktikkoordination fik vi gennem praktikevalueringen halvårslige tilbagemeldinger fra praktikværter. De udtrykte en generel stor tilfredshed med praktikanter fra faget. Samtidig gav de udtryk for, at det var svært på forhånd at få et klart indblik i de kompetencer, en kandidat fra Kultur- og Sprogødestudier formodes at besidde.

Forskningsbaseret af uddannelsen

Kultur- og Sprogødestudier er et forholdsvis nyt fag, men er også blevet et forholdsvis stort fag, som i vidt omfang har været afhængig af DVIP for at kunne gennemføre aktiviteterne på faget. I begge de to akkrediteringer, KoS har haft fornøjelsen af, er der bemærkninger i forhold til forskningsbaseret af uddannelserne særligt knyttet til forholdet mellem VIP og DVIP.

I akkrediteringsrapporten om Kandidatuddannelsen fra 2008 bemærker akkrediteringspanelet følgende:

Akkrediteringspanelet bemærker, at grundlaget for at vurdere betydningen af de relativt mange DVIP ikke er tilstrækkeligt oplyst, men baserer sin vurdering af

mulighederne for kontakt til et aktivt forskningsmiljø på interview med studerende.
(side 18)

Og vurderingen af opfyldelsen af kriterium 7: *Undervisningens tilrettelæggelse og undervisernes kvalifikationer* blev som følge heraf ”delvist tilfredsstillende”.

I akkrediteringsrapporten om Bacheloruddannelsen fra 2009 lyder det således:

Akkrediteringspanelet bemærker, at RUC yderligere i høringssvaret skriver: ” *Mens det således nok kan påpeges at forskningsmiljøet bag uddannelsen bør styrkes i bredden, så finder vi det urimeligt at sætte spørgsmålstejn ved kvaliteten af den forskning, der foregik blandt de VIPer, som er knyttet til faget.*”. (Høringssvar s. 3)
Akkrediteringspanelet er enig i dette, da det netop er i forhold til bredden af uddannelsen, at der vurderes at være problemer med forskningsdækningen. (Side 19)

Denne vurdering udløste karakteren ”delvist tilfredsstillende” i disciplinen *Kvaliteten og styrken i det bagvedliggende forskningsmiljø* (Kriterium 5).

Siden da er VIP-siden blevet styrket med to adjunkture og fra 2011 ansættes en professor. Der er dog fortsat brug for udvidelse af fastlærerstabten.

I E og F 2010 er forholdet mellem VIP (inklusive ph.d-stipendiater) og DVIP undervisningstimer som følger:

F 2010: VIP: 2492,5 timer; DVIP: 2290,5 timer

E 2010: VIP: 2413,5 timer; DVIP: 2488,5 timer.

Tallene er rene undervisningstimer (dvs. VIP’ernes administration er trukket fra) og inkluderer al undervisning, det vil sige: Hum Bas, Hum Tek, BA og KA.

Det skal tilføjes at en del af vore Eksterne Lektorer enten har en ph.d-grad eller står lige foran at aflevere deres afhandling. Der er således i vor vurdering ikke baggrund for at sige, at de Eksterne Lektorers undervisning ikke skulle være forskningsbaseret, men der knytter sig alligevel nogle problemstillinger til den høje andel af DVIP.

VIP-ansatte varetager ”kerneuddannelserne” på faget, det vil sige (som udgangspunkt) alle obligatoriske kurser samt hovedparten af specialevejledningen. DVIP-ansatte underviser enkelte undervisningsgange på de obligatoriske kurser og varetager en del af valgekursene. Dertil kommer, at en stor del af projektvejledningen på BA-modulet og Kandidatuddannelsen også varetages af Eksterne Lektorer. Dette sidste er naturligvis en utilfredsstillende situation. De Eksterne Lektorer er

alle velkvalificerede og kompetente vejledere, men de er ikke fast tilknyttet faget, og i lighed med VIP'erne kommer de fra en række forskellige fagområder (dog inklusive kandidater fra Kultur- og Sprogødestudier). Det betyder, at det bliver vanskeligt for de studerende at se konturerne af Kultur- og Sprogødestudiers (tværfaglige) fagområde klart.

Samlet vurdering af fagets status

Kultur- og Sprogødestudier ser ud til at have fået en stabil placering i RUCs fagrække, som et mellemstort fag med god studentertilgang, og desuden med en placering i den noget mindre række af fag på RUC, som udbyder engelsksproget uddannelse og modtager internationale studerende.

Vi arbejder løbende med at udvikle uddannelsen og med at skabe et godt og inkluderende studiemiljø for både danske og internationale studerende. Den nuværende studiestruktur gør det ikke let at fremme studiemiljøet, idet studentergruppen skifter fra semester til semester. En problemstilling, vi ikke lige ser en løsning på med uddannelsesreformen.

Gennem et par nyansættelser er VIP-allokeringen til uddannelserne blevet styrket, men der er fortsat brug for en indsats her. De ansatte VIP har igennem en årrække trukket et meget stort læs, ikke mindst i form af administrative forpligtelser, som skal fordeles mellem ganske få ansatte.

Nedslidningen kommer klart til udtryk i de tre stress-relaterede langtidssygemeldinger, vi har været ramt af inden for de sidste to år.

2. Handlingsplan

Uddannelsen:

Ud over at arbejdet med at gentænke i første omgang BA-uddannelsen i relation til uddannelsesreformen er påbegyndt, og udover at faget er med i et forslag til en ny lang kandidatuddannelse, skal der på det kortere sigt følges op på det udviklingsarbejde, som er sat i gang. Det gælder følgende:

- Omtænkningen af grundkurset på BA-modulet, herunder justering af dette i relation til specialkurset (påbegyndt i E 2010)
- Omtænkning af grundkurset i historie og kultur på første basisår. Igangsættes E 2010, i samarbejde med Historie.
- Opfølgning på forsøget med undervisning i workshopformat (E 2010) i forbindelse med læsning af værker (i studieordningen benævnt *læsekredse*). Skal formen gøres permanent?
- Opfølgning på den nye udformning af metodekurset (BA), hvor der delvist arbejdes med workshop-formatet.

- Opfølgning på samarbejdet med LICS omkring støtte til studerende (danske og internationale), som skriver projekter på engelsk (forsøg i E 2010)
- Fortsat opfølgning på udviklingen af formidlingskurset på K2 (se også ovenfor)
Herunder på om vi har fået løst fordelingen mellem engelsk og dansk sprog på kurset bedre i E 2010 end de foregående semestre – eller om vi må justere endnu en gang.

Studiemiljø

Fagets studievejleder har påbegyndt et ambitiøst projekt med henblik på at styrke miljøet på faget – både fagligt og socialt. Dette understøttes af de ansatte, hvoraf et par stykker blandt andet overvejer at starte en filmklub (som også inkluderer faglige diskussioner). Studienævnet støtter op omkring disse aktiviteter og følger udviklingen. Derudover:

- Fortsat opmærksomhed på forholdene for de internationale studerende og på relationen mellem dem og de danske studerende.
- Opsamling på hvilke problemstillinger, der dukker op på midtsemestermødet med de internationale studerende.

Arbejds miljø mv.

Der er i E 2010 sat en række nye initiativer i gang, som skal følges op:

- Opfølgning på mentorordningen for Eksterne Lektorer
- Udformning af en vejlederhåndbog
- Opfølgning på spørgsmålet om stressforbyggelse, som blev diskuteret ved det årlige faglige seminar i august 2010.

Forskningsbaseret af uddannelsen

Fortsat dialog med instituttet vedr. flere faste VIP-stillinger.

I eget regi følger vi op på en tidligere beslutning om, at vi bruger DVIP-timer til at fylde relevante post.doc. stipendier op med undervisningstimer til et adjunktur. Dette udløses muligvis første gang fra F 2011. 'Løsningen' er naturligvis kortsigtet.